

πορος. Μετὰ τὴν ἐκμάθησιν τῆς νεοελληνικῆς τῷ 1856, ἤρξατο τῆς σπουδῆς τῆς ἀρχαίας, μετ' ὃ ἐταξείδευεν εἰς Σουηθίαν, Δανιμαρκίαν, Γερμανίαν, Αἴγυπτον, Συρίαν καὶ Ἑλλάδα. Διὰ πολλῶν ἐμπορικῶν ἐπιχειρήσεων γενόμενος κύριος μεγάλης περιουσίας, ἀπεσύρθη τοῦ ἐμπορίου περὶ τὸ τέλος τοῦ 1863, ὅπως ἀφιερῶθῃ εἰς τὴν προσφιλεῖ αὐτῷ σπουδῇ τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαιολογίας.

Μετὰ τὴν περιοδείαν τῆς γῆς τῷ 1864—66, ἐπισκέφθη τὴν Ἰθάκην καὶ τὴν Κέρκυραν καὶ διελθὼν τὴν Πελοπόννησον ἐταξείδευεν εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν. Ἀπὸ τῆς παιδικῆς αὐτοῦ ἡλικίας ἐνθουσιώδης διὰ τοὺς ὁμηρικοὺς ἥρωας ἀφιερῶθη εἰς τὴν ἐξέτασιν καὶ ἀναδίφησιν τῶν μερῶν, ἅτινα ὑπῆρξαν τὸ θέατρον τῶν ἄθλων ἐκείνων. Δι' ἰδίων ἐξόδων μετὰ τῆς συνοδευούσης αὐτὸν συζύγου, ἑλληνίδος καὶ συνεργατίδος του, ἀνέσκαψεν ἀπὸ τοῦ 1872—82 τὸ ἐκτιμώμενον μέρος τοῦ Ἰλίου (Χισαρλίκ), ἔνθα ἀνεκάλυψε τὰ εἰσέπια 6 πόλεων. Ἐκ τῶν πόλεων τούτων ἡ δευτέρα ἐκ τῶν κάτω, ἣτις συνεπεία μεγάλης καταστροφῆς κατέρρευσε, περιεῖχεν ἄφθονον χρυσόν. Τὴν ἀποτερωθεῖσαν ταύτην πόλιν ὑπέδειξεν ὁ Σχλεῖμαν ὡς τὴν ὁμηρικὴν Τρῳάδα. Τοὺς ἐν αὐτῇ εὑρεθέντας πλουσίους ἀρχαιολογικοὺς θησαυροὺς ἐδώρῃσατο ὁ Σχλεῖμαν τῷ γερμανικῷ Κράτει καὶ νῦν εὐρίσκονται ἐν τῷ μουσεῖῳ τοῦ Βερολίνου, ἐν ἰδιαιτέρῳ διαμερίσματι ὑπὸ τὸ ὄνομα Σχλεϊμάνειον Μουσεῖον. Μεγαλοπρεπεστέρα ὑπῆρξεν ἡ ἐπιτυχία τῶν ἐν ἔτει 1876 ἐν τῇ ἀκροπόλει τῶν Μυκηνῶν γενομένων ἀνασκαφῶν, ἔνθα τοὺς βασιλικοὺς τάφους ἀνέσκαψεν, τοὺς ὁποίους ὁ Πausanias (II, 16) ἀναφέρει ὡς τὰ μνημεῖα τοῦ Ἀγαμέμνωνος καὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Αἰγίσθου καὶ τῆς Κλυτεμνήστρας συγχρόνως φονευθέντων συνοδῶν του. Τὰ ἐν τοῖς τάφοις τούτοις εὐρήματα ἐξ ἀγνοῦ χρυσοῦ (ὡς λ. χ. Διαδήματα, περιλαίμια, δακτύλιοι κλ.) ζυγίζουσι ὑπὲρ τὰς 100 λίτρας. Κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 1881 καὶ τὸ ἔαρ τοῦ 1882 ἀνέσκαψε τὸ θησαυροφυλάκειον ἐν Ὁρχομενῷ πλουτήσας τὴν ἐπιστήμην διὰ τῆς ἀνακαλύψεως ἐξόχως καλλιτεχνικῶς γεγλυμμένης ὁροφῆς προϊστορικῆς ἐποχῆς. Τῷ 1884 καὶ 1885 ἀνέσκαψε τὴν Τίρυνθα ἔνθα εὐτύχησε νὰ φέρῃ εἰς φῶς τὰ προϊστορικὰ ἀνακτορά τῶν βασιλέων τῆς Τίρυνθος. Τῷ 1869 ἐγένετο διδάκτωρ τῆς Φιλοσοφίας τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Rostock, ἐν ἔτει 1883 διδάκτωρ τοῦ δικαίου τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ὁξφόρδης, τῷ 1881 ὠνομάσθη ἐπίτιμος πολίτης τῆς πόλεως Βερολίνου. Ἀπὸ τοῦ 1871 κατοικεῖ ἐν Ἀθήναις.

Τὰ ταξείδια καὶ τὰς ἀνασκαφὰς περιγράφει ὁ Σχλεῖμαν ἐν τοῖς ἐξῆς ἔργοις: «Ἡ Κίνα καὶ Ἰαπωνία» (Παρίσις 1886). «Ἰθάκη, Πελοπόννησος καὶ Τρῳάς» (Λειψία 1869). «Ἀρχαιοότητες Τρῳάδος» (μετ' ἄτλαντος γερμανιστὶ καὶ γαλλιστί. Λειψία 1874). «Μυκῆναι» (μετὰ προλόγου ὑπὸ τοῦ Γλάδστωνος, Λειψία 1878). «Ἰλιος» (μετὰ προλόγου ὑπὸ Βύργου. Λειψία 1881). «Ὁρχομενός». «Ταξείδιον εἰς Τροίαν», (Λειψία 1881). «Τροία», «Τίρυνς» (μετὰ προλόγου ὑπὸ Ἀδλερ καὶ Dörpfeld).

Σημ. Θραυσθέντος ἀπροσδοκῆτως τοῦ ξυλογραφήματος τῆς εἰκόνος τοῦ διαπρεποῦς ἀνδρός, ἐπιφυλασσόμεθα λίαν προσεχῶς νὰ δημοσιεύσωμεν ταύτην.

Η ΕΛΟΪΖΑ

(ΔΙΗΓΗΜΑ)

Era l' o' a che volge il desio
Ai naviganti e intemerisce il core
..... (Dante Purg. VIII.)

I

Οἱ ἀστέρες ἔλαμπον ἐπὶ τοῦ στερεώματος· ἡ σελήνη διὰ τῶν ζωηρῶν αὐτῆς ἀκτίνων ἐπηργύρου τὰ ὑψηλότερα οἰκοδομήματα τῆς ἐνδόξου Ἑνετίας.

Χαῖρε, ὦ ἄνασσα τῆς Ἀδριατικῆς θαλάσσης! Χαῖρε, ὦ πόλις τῆς ποιήσεως καὶ τοῦ ἔρωτος! Τίς ποτε ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ οὐρανοῦ σου, τῆς θαλάσσης σου, τῶν μνημείων σου, σοῦ, ἧς πᾶς βῶλος γῆς, πᾶς λίθος ὁμιλεῖ εἰς τὸν διαβάτην περὶ ὑπαρξάσης δόξης, ἀλλὰ τῆς ὁποίας ἡ μνήμη ζωοῦ πάντοτε ἀντηχεῖ, τίς ποτε δὲν θὰ αἰσθανθῇ ἑαυτὸν συγκεκινημένον; Τίς ποτε δὲν θὰ ἐπαναφέρῃ ἐν τῇ μνήμῃ τὰ ἐνδοξὰ σου κατορθώματα, τὰς αἰματηρὰς τραγωδίας, ὧν θεατὴς ὑπῆρξες, καὶ ἡ φήμη τῶν ὁποίων διὰ τὴν ἀλλοίωσιν τῶν χρόνων δὲν ἀπωλέσθη εἰς τὰ σκότη, ἀλλ' ὡς πολύτιμος κληρονομία διῆλθεν ἀπὸ πατρὸς εἰς υἱόν!

II

Εἶνε νύξ θερινή. Ὁ καθαρώτατος οὐρανὸς λάμπει ὑπὸ μυριάδων ἀστέρων. Ἐλαφρὸς ζέφυρος ὠθεῖ γλυκέως τὴν θάλασσαν, ἣτις ἐπιπλῖνι ἐρωτικῶς τὴν ἐν ὕψω βεβητισμένην Ἑνετίαν. Ἐὰν ἀφαιρέσῃ τις τὸ μακρὸν καὶ μονότονον ἥγμα τοῦ πορθιμῆος, τὸ πᾶν εὐρίσκεται ἐν σιγῇ· πᾶν μέρος ἔρημον.

Ἡλιακόν τι μόνον, ἐνὸς τῶν τοσούτων παλαιῶν ἀνγκτόρων εἶνε ἀνεωγμένον, καὶ ἐν τῷ κενῷ αὐτοῦ φαίνεται νεανίας, τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸν οὐρανὸν ἐστραμμένους ἔχων, ἐν μεγαγχορικῇ ἐκστάσει.

Εἶνε ὁ Λεονάρδος.

Ἰσχυρὸς πρόμαχος εὐγενεστάτης οἰκογενείας, ὀρφανὸς πρὸ μικροῦ γενόμενος, ἐπέστρεψεν εἰς τὸν τόπον τῆς γεννήσεώς του· ὅτε ἐπίσημος γερουσιαστὴς, βλέπων τὴν σπανίαν ἀνατροφὴν τοῦ Λεονάρδου, τῷ ἐπρότεινεν ὡς σύζυγον τὴν μόνην του θυγατέρα.

Ἐξεθείαζετο ἡ ὠραιότης τῆς νεανίδος, καὶ εὐτυχῇ ἑαυτὴν ἡ Ἑνετία ἐλόγιζε, διότι ἐν τῇ πόλει τῆς περιέκλειε τοιοῦτο πλᾶσμα, ἀλλ' ἅπαν τοῦτο δὲν ἐλέγετο εἰμὴ κατὰ φαντασίαν, διότι οὐδεὶς ἠδύνετο νὰ τὴν ἴδῃ, εἰμὴ διὰ μέσου πυκνοῦ πέλου, ὃν ἡ νεανὶς εἶχεν ὀρμισθῇ νὰ μὴ τὸν ἐγείρῃ, εἰμὴ μόνον

πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ πατρὸς τῆς ἡ κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν γάμων. Καὶ μόνον ὁ Λεονάρδος ἐγνώριζεν ὅτι αὕτη ἐκαλεῖτο Ἑλοῖζα. Οὕτως οἱ δύο νέοι εἶχον μνηστευθῇ, χωρὶς ὁ εἷς νὰ δυνήθῃ νὰ γνωρίσῃ τὸν ἕτερον, ἀλλ' αἱ κοσμητικαὶ διαδόσεις, αἵτινες περὶ τῆς νεάνιδος ὑπῆρχον ἐν Ἑνετίᾳ, ἦσαν ἀσφάλεια διὰ τὸν Λεονάρδον, ὅστις ἤδη ἠθάνετο ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ αὐξανόμενης τὴν πρὸς τὴν κόρην κλίσιν. Ἀλλὰ... σιγήσατε... ἑλαφρὸς τῶν κωπῶν θόρυβος διακόπτει τὴν σιγὴν καὶ ἐξεγείρει τὸν Λεονάρδον ἐκ τῆς ἐκστάσεως ἐκείνης.

Ἰδοὺ... εἶνε εὐκίνητόν τι ἀκάτιον, ὅπερ προχωρεῖ ἀύλακτον τὴν ἡμεροῦσαν καὶ γαλινιαίαν τῆς Ἑνετίας θάλασαν. Νεανίας, ὅστις ἐκ τῆς ἐνδυμασίας φαίνεται εὐπατρίδης, κωπηλατεῖ, ξανθὴ δὲ νεάνις λευκῆμων ἐξαπλοῦται νωχελῶς ἐπὶ τῶν προσκεφαλαίων τοῦ ἀκατίου.

Ὁ Λεονάρδος ἐστράφη πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο, φέρων παρὰ τὸ βλέμμα ἐπὶ τῆς γυναικείας μορφῆς, ἐφ' ἧς αἱ ἀκτῖνες τῆς σελήνης ἠδέως ἀνεπαύοντο.

Δὲν τῷ ἐφάνη, οὐχί, γήινον πλάσμα· τὴν ἐξέλαθεν ὡς ἄγγελον τοῦ παραδείσου καὶ ἠθάνθη ἀπροόπτως τὴν καρδίαν μεθυσκομένην ὑπὸ ἰσχυροῦ πάθους καὶ ἐλησμόνησε τότε τὰς προσμενούσας αὐτὸν τιμὰς καὶ τὴν ἐξυμνουμένην Ἑλοῖζαν. Αἶφνης εἶδε τὸ ἀκάτιον νὰ βραδύνη τὸν δρόμον, τὸν κωπηλάτην κατὰ κόπον νὰ καταθέτῃ τὰς κώπας, νὰ πλησιάζῃ τὴν ὥραιαν, ἥτις εἰς ἀνταμοιβὴν τοῦ κόπου του, ἐναπέθεσεν ἐπὶ τοῦ ἐξ ἰδρώτος βεβρεγμένου μετώπου τοῦ ἀγνόν φίλημα.

Ἐταράχθη ὁ Λεονάρδος ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ θέᾳ, καὶ παρὰ φορὸς ὑπὸ ζηλοῦ ποιοῦ ὀργῆς ἐξέβαλε κραυγὴν ἁρᾶς... Ἀλλ' ἡ κραυγὴ αὕτη ἠκούσθη ὑπὸ τῶν δύο ἐραστῶν. Ἐστράφησαν παρετήρησαν τὸν Λεονάρδον! Σπυδῶν ὁ νεανίας ἐπανελάβε τὴν θέσιν του· τὸ ἀκάτιον ἐκινήθη ταχέως καὶ ὁ τῶν κωπῶν θόρυβος, ὁ κατ' ἄρχας τὸσον διακρινόμενος, ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἡλαττώθη, ἕως οὗ παντελῶς ἐξέλιπεν.

III

Πολλαὶ παρήλθον ἡμέραι ἀπὸ τῆς ὀλεθρίας ἐκείνης νυκτός. Ὁ ἔρως ἐκείνος ὅστις τὸσον ἀπρόοπτος καὶ σφοδρὸς ἐστερεώθη ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ Λεονάρδου ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐψυχράνθη καὶ ἀπεσβέσθη, καὶ ἔκαμεν αὐτὸν νὰ ἐνθυμηθῇ καὶ παλιν τὴν ἀγαπητὴν τοῦ Λουίζαν, τὴν κόρην τοῦ γερούσιαστοῦ.

Πλησιάζει ἡ ἡμέρα καθ' ἣν διὰ παντός θὰ συνδέσῃ τὴν εἰμαρμένην του μετὰ τῆς κόρης καὶ ἐὰν ἠθέλομεν κατασκοπεύσει τὰ βήματα αὐτοῦ κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας ἠθέλομεν ἴσως αὐτὸν τὴν ἐσπέραν ἐπὶ ἀκατίου ὑπὸ τοὺς ἐξώστας τῆς ὥραιας ἄδοντα.

Ὅποτε δὲ ἐπὶ τοῦ ἡλιακοῦ ἐνεφανίζετο ἡ Λουίζα, κεκαλυμμένη διὰ τοῦ πυκνοῦ αὐτῆς πέπλου, ὁ νεανίας ὑψὼν τὰς χεῖρας πρὸς αὐτήν, ἐφάνετο ἐξορκίζων ταύτην ὅπως ἄρῃ ἐκ τοῦ προσώπου τὸ ἐπαρκατον ἐκεῖνο κάλυμμα.

Ὁ ταλαίπωρος! ὠμίλει ματαιίως!

IV

Ἐφθασεν ἐπὶ τέλους ἡ τῶν γάμων ἡμέρα. Τὸ ἀνάκτορον

τοῦ πατρὸς τῆς ὥραιας κόρης λάμπει, φωτιζόμενον δι' ὑπερβαρὶθμων λαμπάδων. Ἐν τῇ μεγαλειτέρᾳ αἰθούσῃ κεκοσμημένη διὰ στεφάνων ἐκ ποικιλοχρόων ἀνθέων, καὶ μεγαλοπρεπῶς ὑπηρεπισμένη, ὑψοῦται βωμὸς εἰς οὗ τοὺς πόδας ἵσταται γονυκλινὴς ἐν λευκῇ στολῇ, γέρων καὶ σεβάσμιος θεὸς λειτουργός.

Ὁ στιλπνὸς χάλυψ μαρμαίρει ἐπὶ τῶν θωράκων τῶν προσκεκλημένων ἵπποτων, καὶ οἱ ἄφθονοι πολύτιμοι λίθοι ἐπὶ τῶν ἐνδυμάτων τῶν δεσποινῶν καὶ δεσποινίδων αὐξάνουσι τὴν λαμπρότητα. Ὁ Λεονάρδος πλουσίαν ἐνδυμασίαν περιβεβλημένος καὶ ἐνθους ἐκ τῆς χαρᾶς ἱστάμενος πλησίον τοῦ πενθεροῦ τοῦ ἠτένιζεν ἀσκαρδαμυκτὴ τὴν θύραν δι' ἧς ἔμελλε νὰ ἐξέλθῃ ἡ Λουίζα.

Πάντες ὁμίλουν περὶ τῆς νεάνιδος καὶ τῆς ὥραιότητος αὐτῆς, καὶ ἀνυπόμονοι νὰ τὴν ἴδωσιν, ἵσταντο πρὸ τῆς θύρας. Ὅτε ἀκούεται: Ἰδοὺ ἡ μνηστὴ. Ἀνοίγεται ἡ θύρα καὶ περικυκλουμένη ὑπὸ λευγεμονουσῶν νεανίδων καὶ φέρουσα ἐπὶ τῆς κόμης λαμπρὸν ἐξ ἀνθέων στέφανον καὶ κάτω νεύουσα προὐχώρησε βραδεῖ τῷ βήματι.

Οἴμοι! ὅποια ὠχρότης περιβάλλει τὰς παρειάς τῆς! ὦ! ναί! τὸ βλέπω, ὥραια νεάνις, δὲν εἶσαι ἤδη ἡ εὐτυχὴς μνηστὴ, ἥτις πορεύεται εἰς τὸν βωμόν, εἶσαι μᾶλλον τὸ θυμὰ μοιραίας δοκιμασίας.

Κραυγὴ θαυμασμοῦ ἐν τῇ αἰθούσῃ ἠκούσθη ἅμα τῇ ἐμφανίσει αὐτῆς, τὰ δὲ βλέμματα πάντων ἀπὸ τῆς μνηστῆς ἐφέροντο ἐπὶ τοῦ Λεονάρδου, οἶωνε μακαρίζοντα αὐτόν. Ἀλλ' εἰς μάτην... Δὲν δίδει οὐδὲν σημεῖον χαρᾶς: ὠχρᾶ, σφίγγει σπασμωδικῶς τὰς πυγμὰς ὡς ἐκ τῆς κατεχούσης αὐτὸν ὀργῆς, καὶ σφοδρῶς ἀναφωνεῖ: «Οὐχὶ πλέον ὑμέναιος! οὐχὶ πλέον γάμος! Αὕτη δὲν θὰ καταστῇ ποτὲ σύζυγός μου!» Καὶ ἐχώρησε πρὸς τὴν θύραν.

Ὁ δυστυχὴς! εἶχεν ἀναγνωρίσει ἐν τῇ μνηστῇ του τὴν ξανθὴν νεάνίδα, ἥτις πρὸ τινων ἡμερῶν, παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ ἐραστοῦ αὐτῆς εἶχε διέλθῃ ἐντὸς ἀκατίου κάτωθεν τοῦ ἡλιακοῦ αὐτοῦ.

V

Νεκρικὴ σιγὴ βασιλεύει ἐν τῇ αἰθούσῃ. Ὁ γέρων γερούσιασθης, ἐμμανὴς, δραχόμενος τοῦ βραχίονος τοῦ Λεονάρδου: «Στῆθι, ἀναφωνεῖ, ἄθλιε, δὲν θὰ δυνήθῃς νὰ ἀπομακρυνθῇς ἐντεῦθεν, πρὶν εἶπῃς τὸ αἶτιον; ἐπιθυμοῦς ἴσως νὰ ἀστευθῇς; Πιστεύω; Ἀποκρίθητι.

—Νὰ ἀστευθῇ; ἐπαναλαμβάνει ὁ εὐγενὴς νεανίας, νὰ ἀστευθῇ; ὅα ἐπεθυμεῖτε νὰ συνεδεόμην μετ' αὐτῆς, ἥτις ὡς προῖκα δὲν θὰ μοι ἔφερν ἄλλο εἰμὴ τὴν ἀτιμίαν καὶ...» Φοβερὰ ὠρυγὴ τὸν διακόπτει καὶ ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ ἐκατὸν ξίφη, ἐκ τῶν θηκῶν ἐξαχθέντα, ἐσπινθηροβόλησαν εἰς τὴν λάμψιν τῶν λαμπάδων.

Δεσποιναὶ τινες ὑποστηρίζουσι καὶ ἀπομακρύνουσι τὴν λειπόθυμον Λουίζαν, ἐνῶ ἕτεραι προσπαθοῦσι νὰ παρεντεθῶσι μετὰ τῶν ξιφῶν. Εἰς μάτην! Ἐκδίκησιν! ἐκδίκησιν!! Φωνά-

ζουσι καὶ τὸ αἷμα ἀρχίζει νὰ ρέῃ. Ἀλλ' ἰδοὺ ὁ γέρον γερουσιαστὴς ἐν μέσῳ ἵπποτων παραστὰς διὰ φωνῆς ἡχηρᾶς λέγει: — Ἄς τεθῶσι τὰ ξίφη εἰς τὰς θήκας των· καὶ στραφεῖς πρὸς τὸν Λεονάρδον μετὰ φοβερᾶς ψυχρότητος: — «Εἰς σὲ δέ, ἄθλιε, ἀφίνω τὸν Θεὸν τιμωρόν, τὸν Θεὸν τὸν ὑπέρτατον κριτήν. Ἐξελθε.» Καὶ μετ' ἀγερώχου ὕφους τῷ δεικνύει τὴν θύραν.

Ὁ Λεονάρδος, μὴ δυνάμενος ἐκ τῆς συγκινήσεως νὰ ὁμιλήσῃ, ἐξέρχεται μὲ τὸν θάνατον εἰς τὴν καρδίαν, ἐντὸς σιγῆς βαθυτάτης, μὴ διακοπτομένης εἰμὴ ὑπὸ τοῦ μελαγχολικοῦ ἔσματος περθμείως τινός, ὅστις διὰ τοῦ ἀκατίου του διέσχιζε τὰ ὕδατα.

VI

Ὅποτε οἱ ἀστέρες λάμπουσιν ἐπὶ τοῦ στερεώματος, ὁπότε ἐλαφρὸς ζέφυρος πνέει, ὁπότε τὸ πᾶν σιγᾷ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἡ τῆς φύσεως ωραιότης ὁμιλεῖ περὶ τοῦ Πλαστοῦ της, δὲν ἐσκέφθης ποτέ, ὦ νεανία, τὰ εὐχάριστα καὶ λυπηρὰ πάθη τῆς καρδίας σου; Ὡ! ἐκεῖνος, ὅστις ἐν τῷ βᾶθει τῆς ψυχῆς δὲν διατηρεῖ ἔρωτικὴν σκέψιν, περιχαρῇ ἐλπίδι, προσφιλεῖ ἀνάμνησιν, εἶνε ἄξιος οἴκου, διότι ψυχρῶς θὰ διέλθῃ τὰς ἑαυτοῦ ἡμέρας καὶ ἀνεπαισθήτως θὰ μεταβῇ ἀπὸ τοῦ φωτός τῆς ζωῆς εἰς τὰ σκότη τοῦ τάφου!

Ταλαίπωρε Λεονάρδε!! Πλήρης δόξης, ἐνόμισεν ὅτι ἔφθασεν εἰς τὸν κολοφῶνα ἐκεῖνον τῆς τοσοῦτον σφοδρῶς ποθυμένης εὐδαιμονίας, ἀλλ' ἐγένετο ἔρμαιον τῆς τύχης! Αὐτὸς ὁ τόσον εὐγενής, τόσον τίμιος, κηρυχθεὶς συκοφάντης, ἀναγκασθεὶς νὰ μὴ ἀποκαλύψῃ τὴν ἀλήθειαν, διὰ νὰ μὴ κατασχύνῃ ἐκείνην ἤν, οἶμοι! τόσον πιστῶς ἠγάπα!

Ἐξῆλθε τοῦ ἀνακτόρου ἐκεῖνου, τὸν θάνατον ἐν τῇ καρδίᾳ ἔχων, ἐνῶ ἐνόμιζεν ὅτι θὰ ἐξήρχετο εὐδαιμων, καὶ περιεπλανήθη ἀπηλπισμένος.... περιεπλανήθη.....

VII

Εἶνε πρωΐα. Τὸ πλῆθος συναθροίζεται ἐπὶ τῆς ὄχθης καὶ ἔντρομον ὀπισθοδρομεῖ! Τί συνέβη; Φεῦ! Πτώμα τι κεῖται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους διατετριπτημένον ὑπ' ἐγγειριδίου!.. Ἡ ψυχὴ του ἀπέστη εἰς τὸν θρόνον τοῦ Αἰωνίου Πατρός! Εἶνε τὸ πτώμα τοῦ ἀτυχοῦς Λεονάρδου!

VIII

Καὶ ἡ Λουίζα; Ἀναγκασθεῖσα ἐνεκὲν τῆς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς νὰ ἀπομακρυνθῇ ἐκεῖνον, ὃν ἠγάπα, καὶ νὰ ἐνωθῇ μετὰ τινος ὃν ἀπλῶς ἐγνώριζε καὶ οὐδέποτε ἠγάπησε, κατόπιν τῶσων λυπηρῶν καὶ σκληρῶν σκηνῶν, κατέστη παράφρων! Καὶ εἴ τις νύκτωρ ὕψου τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸ ἀνακτορον τοῦ γερουσιαστοῦ θὰ ἔβλεπε περιπλανωμένην ἀνημένην λυχνίαν, φερομένην ὑπὸ λευκῆς καὶ κατίσχνου γυναικείας μορφῆς. Πᾶς ὁ κάτωθεν διαβαίνων ἐποίει τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ καὶ ἔντρομος ἀνεχώρει.....

Γ. Ι. ΜΑΙΤΙΩΡΟΣ

BIBΛΙΟΚΡΙΣΙΑ

Κων. Φ. Σκόκου. Ἐτήσιον Ἡμερολόγιον χρονολογικόν, φιλολογικόν καὶ γελοιογραφικόν τοῦ ἔτους 1887. — Ἔτος Δεύτερον κτλ.

ὑπὸ ἀγαθοῦ οἰωνοῦ ἐξεδίδετο πέρυσιν τὸ πρῶτον ἔτος τοῦ ἡμερολογίου τοῦ προσφιλοῦς ἡμῶν συνεργάτου κ. Κ. Φ. Σκόκου καὶ ἰδοὺ φέτος πρό τινας ἤχθη εἰς φῶς καὶ τὸ δεύτερον ἐπὶ νέων ὅλως βάσεων μετερρυθμισμένον, οὐ μόνον σχετικῶς πρὸς τὸ πρῶτον αὐτοῦ ἔτος ἀλλὰ καὶ σχετικῶς πρὸς τὸν τύπον τῶν παρ' ἡμῖν ὁμοίων δημοσιευμάτων, ὧν τείνει νὰ καταστῇ τὸ τελειότερον. Γνωστὴ καὶ ὁμολογημένη εὐτυχῶς εἶνε ἡ ὑπηρεσία, ἣν ὑπὸ τὸν τύπον ἡμερολογίων ἐτησίων, παρέχουσι αἱ φιλολογικαὶ αὐταὶ ἀνθοδέσμαι, ἃς συναπαρτίζουσι τὰ ἐκλεκτότερα ἄνθη τῆς συγχρόνου λογογραφίας καὶ ποιήσεως. Πατριαρχῆς ὁμολογουμένως τοῦ εἶδους τούτου εἶνε ὁ σεβαστὸς ἡμῶν φίλος κ. Εἰρ. Ἀσώπιος, διὰ τοῦ πάντοτε ἀνθηροῦ Ἀττικοῦ του, περὶ τὸ ὅποιον χαρίεντα ἀποτελοῦσι χορὸν τὰ νεώτερα ἡμερολόγια Ὁ κ. Σκόκος ἐν τούτοις ἐπιχειρῶν τὴν ἔκδοσιν τοῦ Ἡμερολογίου τούτου ἔσχε τὴν εὐγενῆ πρωτοβουλίαν νὰ συναθροίσῃ ἐν αὐτῷ ἔργα πρωτότυπα καὶ νέα, ἐθνικοῦ καὶ τοπικοῦ ἐνδιαφέροντος, στρατολογήσας μεταξὺ τῶν συντακτῶν του τοὺς γνωστοτέρους καὶ προσφιλεστέρους τῷ Ἑλληνικῷ δημοσίῳ λογίους. Καὶ πέρυσιν μὲν περιορίσθη εἰς ὕλην ἐλαφροτέραν καὶ γελοιογραφικὴν μᾶλλον, φέτος δέ, ἀφιέρωσας εἰς τὸ γελοιογραφικόν μέρος ὀλίγας μόνον σελίδας, ἀφιέρωσε τὸ λοιπὸν τοῦ τόμου εἰς μελέτας σοβαρὰς ἐπὶ τῶν σπουδαιοτέρων συγχρόνων ζητημάτων. Τὸ νὰ ἐνδιατριψόμεν ἰδίᾳ ἐφ' ὅλων τῶν διατριβῶν τοῦ κομψοῦ ὑπ' ὅψει ἡμῶν τούτου τόμου, βεβαίως ἀποβαίνει ἀδύνατον, δι' ὃ καὶ περιορίζομεθα εἰς τὴν μνείαν τῶν μᾶλλον ἐνδιαφερουσῶν.

Πρώτη ὑπὸ τε ἔποψιν βαρύτητος καὶ πρωτοτυπίας ἔρχεται καθ' ἡμᾶς ἡ μελέτη τοῦ σοφοῦ ἡμῶν συνεργάτου κ. Ν. Καζάζη περὶ τοῦ Θεορίτου, πρὸ τῆς κριτικῆς καὶ τῆς ιστορίας. Διὰ τοὺς χαρακτηρίζοντας τὸν διακεκριμένον συγγραφέα φιλοσοφικῆς διορατικότητος ἐξετάζεται καὶ ἀναλύεται ἐν τῇ διατριβῇ ταύτῃ ὁ χαρακτήρ τοῦ Θεορίτου, οἷον διέπλασεν αὐτὸν ἡ φαντασία τοῦ Ὀμήρου, ἀντλήσασα βεβαίως αὐτὸν ἀπὸ τῶν συγχρόνων τότε τύπων καὶ διαμορφώσασα τὴν ἐν τῷ ἔπει θέσιν αὐτοῦ σχετικῶς πρὸς τὰς ιδέας τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Οὕτω δ' ἐν σειρά ἐπαγωγῶτάτων συλλογισμῶν ὁ κ. Καζάζης ἀναπτύσσει τὴν ιδέαν, ὅτι ἐν τῇ φυσιογνωμίᾳ τοῦ Θεορίτου διατυπῶνται ἡ πρώτη κριτικὴ τῆς βασιλικῆς ἀρχῆς ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλληνικῇ συνειδήσει. Πολλοὺ ἐπίσης ἐνδιαφέροντος εἶνε αἱ ὑπομνηματικαὶ σημειώσεις τοῦ ἐξόχου ἡμῶν συνεργάτου κ. Α. Ρ. Ραγκαβῆ περὶ Ἀκαδημείας, θεάτρου κτλ. περὶ ζητημάτων δηλ. ἄτινα πολλάκις ἐπραγματεύθη καὶ ἐπὶ τὰ ὅποια ἐφιστῶμεν τὴν προσοχὴν τῶν παρ'